

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 2 stycznia 2020 r.

Pozycja 9

POSTANOWIENIE

z dnia 22 października 2019 r.

Sygn. akt Ts 59/19

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Grzegorz Jędrejek,

po wstępnym rozpoznaniu, na posiedzeniu niejawnym, skargi konstytucyjnej Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. z siedzibą w Bytomiu w sprawie zgodności:

art. 2 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 1a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170) oraz w związku z art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2019 r. poz. 1186, ze zm.) w zakresie, „w jakim przepisy te umożliwiają opodatkowanie podatkiem od nieruchomości obiektów obudów górniczych, które nie są wymienione *expressis verbis* w ustawie Prawo budowlane – jako budowle” z art. 64 ust. 1 i ust. 3 w związku z art. 2, art. 84 i art. 217 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej

p o s t a n a w i a:

nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 23 kwietnia 2019 r. (data nadania) Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. z siedzibą w Bytomiu (dalej: skarżąca) reprezentowana przez radcę prawnego, wystąpiła z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego:

Skarżąca jest spółką, której wyłącznym akcjonariuszem jest Skarb Państwa – Minister Energii.

Decyzją z 27 czerwca 2013 r. Wójt Gminy Miedźna określił zobowiązanie skarżącej w podatku od nieruchomości za 2011 r. w kwocie 2 893 835 zł, w tym od znajdujących się w wyrobiskach górniczych obudów wyrobiska w kwocie 643 182 zł. Spółka wniosła odwołanie od powyższej decyzji. Decyzją z 4 listopada 2013 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Bielsku-Białej uchyliło decyzję organu pierwszej instancji, przekazując sprawę do ponownego rozpoznania. W kolejnej decyzji z 14 sierpnia 2014 r. Wójt Gminy Miedźna określił zobowiązanie skarżącej w podatku od nieruchomości za 2011 r. w kwocie 2 440 468 zł, w tym od znajdujących się w wyrobiskach górniczych obudów wyrobiska w kwocie 144 000 zł. Od decyzji tej skarżąca złożyła odwołanie. W jego wyniku 2 marca

2015 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Bielsku-Białej wydało decyzję (nr SKO.III/423/4343/347/14), w której utrzymało w mocy decyzję organu pierwszej instancji.

Skarżąca wniosła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach (dalej: WSA w Gliwicach), kwestionując w niej objęcie zakresem definicji „budowla” oraz zakresem opodatkowania podatkiem od nieruchomości obudów górniczych, wskazując, że nie są one wprost wymienione i określone jako budowla, co warunkuje opodatkowanie obiektu podatkiem od nieruchomości.

WSA w Gliwicach oddalił skargę wyrokiem z 7 grudnia 2015 r. (sygn. akt I SA/Gl 514/15) uznając, że obudowy górnicze są „konstrukcjami oporowymi” w rozumieniu art. 3 pkt 3 u.p.b. (ówcześnie: Dz. U. z 2013 r. poz. 1409, ze zm.) i jako budowle wymienione w ustawie są również budowlami opodatkowanymi w rozumieniu art. 1a ust. 1 pkt 2 u.p.o.l. (ówcześnie: Dz. U. z 2014 r. poz. 849 ze zm.) i z tego powodu podlegają opodatkowaniu na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 tej ustawy.

Skarżąca wniosła skargę kasacyjną od powyższego wyroku, którą Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z 22 listopada 2018 r. (sygn. II FSK 2512/16) oddalił.

Jednocześnie 5 grudnia 2014 r. Prezydent Miasta Knurów określił zobowiązanie skarżącej w podatku od nieruchomości za 2009 r. w kwocie 13 611 222 zł, w tym od znajdujących się w wyrobiskach górniczych obudów górniczych w kwocie 5 076 437 zł, kwalifikując je jako tunele w rozumieniu art. 3 pkt 3 u.p.b.

Skarżąca odwołała się od powyższej decyzji do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach, które decyzją z 11 marca 2015 r. (nr SKO/F/423/18/79/15) utrzymało w mocy decyzję organu pierwszej instancji.

Skarżąca zaskarżyła powyższą decyzję do WSA w Gliwicach, który wyrokiem z 7 grudnia 2015 r. (sygn. I SA/Gl 507/15) oddalił skargę. W uzasadnieniu wskazano, inaczej niż zrobiły to organy administracji, że obudowy górnicze są konstrukcjami oporowymi w rozumieniu art. 3 pkt 3 u.p.b., a zatem jako wymienione w tej ustawie budowle są również budowlami opodatkowanymi w rozumieniu art. 1a ust. 1 pkt 2 u.p.o.l. i z tego powodu podlegają opodatkowaniu na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 u.p.o.l.

Skarżąca wniosła skargę kasacyjną od powyższego wyroku, którą Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z 22 listopada 2018 r. (sygn. II FSK 131/17) oddalił.

1. Zdaniem skarżącej, kwestionowana regulacja w wykładni przyjętej przez organy narusza prawo własności oraz prawo do jej ochrony przed ingerencjami i ograniczeniami sprzecznymi z zasadą szczególnej określoności normy prawa daninowego. Skarżąca wywiodła, że kwestionowane przez nią przepisy w ich interpretacji przyjętej powszechnie w praktyce orzeczniczej pozostawiają organom stosowania prawa zbyt dużą swobodę interpretacyjną.

2. Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 26 czerwca 2019 r., skarżąca została wezwana do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej przez udokumentowanie daty doręczenia orzeczeń wskazanych jako ostateczne: wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 22 listopada 2018 r. (sygn. akt II FSK 131/17) oraz wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 22 listopada 2018 r. (sygn. akt II FSK 2512/16); złożenie oryginałów bądź poświadczonych za zgodność z oryginałem odpisów wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 22 listopada 2018 r. (sygn. akt II FSK 131/17), wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 22 listopada 2018 r. (sygn. akt II FSK 2512/16), wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z 25 stycznia 2016 r. (sygn. akt I SA/Gl 507/15), wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z 7 grudnia 2015 r. (sygn. akt I SA/Gl 514/15), decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach z 11 marca 2015 r. (nr SKO/F/423/18/79/15), decyzji Samorządowego Kole-

gium Odwoławczego w Bielsku-Białej z 2 marca 2015 r. (nr SKO.III/ 4343/347/14), decyzji Prezydenta Miasta Knurów z 5 grudnia 2014 r. (nr 34/FN/14), decyzji Wójta Gminy Miedźna z 14 sierpnia 2014 r. (nr FN.3120.157.2012).

Skarżąca uzupełniła braki w przepisany terminie.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje.

1. Zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji, przedmiotem skargi konstytucyjnej jest ustawa lub inny akt normatywny, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach albo o obowiązkach skarżącego określonych w Konstytucji. Na etapie wstępnej kontroli Trybunał Konstytucyjny bada, czy skarga spełnia przesłanki, o których mowa w przywołanym przepisie Konstytucji oraz wymagania wskazane w art. 44, art. 53 i art. 77 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm, dalej: u.o.t.p. TK), a także, czy nie zachodzą okoliczności przewidziane w art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK.

2. Skargę konstytucyjną w imieniu skarżącej sporządził i wniósł pełnomocnik będący radcą prawnym. Do skargi załączono pełnomocnictwo szczególne (art. 53 ust. 2 pkt 3 u.o.t.p. TK).

3. Skarżąca wyczerpała przysługującą jej drogę prawną, ponieważ wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z 22 listopada 2018 r. (sygn. akt II FSK 131/17) oraz z 22 listopada 2018 r. (sygn. akt II FSK 2512/16) są prawomocne i nie przysługują od nich żadne zwyczajne środki zaskarżenia.

4. Trybunał stwierdza, że skarżąca dochowała trzymiesięcznego terminu wniesienia skargi konstytucyjnej przewidzianego w art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK. Wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego – z 22 listopada 2018 r. (sygn. akt II FSK 131/17) oraz z 22 listopada 2018 r. (sygn. akt II FSK 2512/16) – zostały doręczone skarżącej 28 stycznia 2019 r. Skarga została zaś wniesiona 23 kwietnia 2019 r. (data nadania).

5. Skarżąca zarzuciła niekonstytucyjność art. 2 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 1a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170) oraz w związku z art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2019 r. poz. 1186, ze zm., dalej: u.p.b.) w zakresie, w jakim w świetle powszechnie obowiązującej wykładni umożliwiają opodatkowanie podatkiem od nieruchomości obiektów, które nie są wprost wymienione jako budowle w u.p.b.

Problem przedstawiony w skardze konstytucyjnej dotyczy naruszenia prawa własności skarżącej oraz prawa do ochrony prawa własności przed ograniczeniami ale sprzecznymi z zasadami takiej ingerencji. Skarżąca wskazała na istnienie utrwalonego orzecznictwa sądów administracyjnych, uznających obudowy górnicze za konstrukcje oporowe, co tym samym pozwala na ich opodatkowanie podatkiem od nieruchomości, z uwagi na wymienienie konstrukcji oporowych jako jednego z przykładu budowli. W ocenie skarżącej, taka ogólnie przyjęta wykładnia przepisów prowadzi do naruszenia jej prawa własności poprzez opodatkowanie obiektu, który nie jest wprost wymieniony w przepisach. Skarżąca podniosła przy tym, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 13 września 2011 r. w sprawie o sygn. P 33/09 odnosił się do kwestii opodatkowania budowli wskazując, że dla celów podatkowych do tej kategorii mogą być zaliczone jedynie budowle wymienione wprost w art. 3 pkt 3 u.p.b.

W ocenie skarżącej, przedstawiona interpretacja narusza art. 64 ust. 1 i ust. 3 w związku z art. 2, art. 84 i art. 217 Konstytucji.

6. W ocenie Trybunału skarżąca prawidłowo określiła przedmiot kontroli (art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK), wskazała, jakie przysługują jej konstytucyjne prawa i w jaki sposób zostały – jej zdaniem – naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK), a także uzasadniła sformułowane w skardze zarzuty (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p. TK).

Skoro złożona skarga spełnia wymagania przewidziane w u.o.t.p. TK, a nie zachodzą okoliczności określone w art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK, to – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p. TK – zasadne jest nadanie jej dalszego biegu.

Z powyższych względów Trybunał Konstytucyjny postanowił, jak w sentencji.